

НАРЕДБА № 18 ОТ 3 НОЕМВРИ 2023 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "РАСТЕНИЕВЪД"

Издадена от министерство на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.96 от 17 Ноември 2023г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 621030 "Растениевъд" от област на образование "Селско, горско и рибно стопанство" и професионално направление 621 "Растениевъдство и животновъдство" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по **чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение**.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 611030 "Растениевъд" съгласно **приложението** към тази наредба определя изискванията за придобиването на втора степен на професионална квалификация за специалностите 6210302 "Полевъдство", 6210303 "Зеленчукопроизводство", 6210304 "Трайни насаждения", 6210305 "Селекция и семепроизводство", 6210306 "Тютюнопроизводство", 6210307 "Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури" и 6210308 "Растителна защита".

Чл. 3. Въз основа на ДОС по **чл. 1** и рамковите програми по **чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение** се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по специалностите по **чл. 2**.

Раздел II. Съдържание на държавния образователен стандарт

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по **чл. 1** определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 621030 "Растениевъд" включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. (1) Типовите учебни планове по **чл. 3**, разработени въз основа на тази наредба, се прилагат от учебната 2024/2025 година за учениците, които от тази година започват обучението си за придобиване на професионална квалификация по професията.

(2) Учениците, които са приети за обучение за придобиване на професионална квалификация по професията в системата на училищното образование до учебната 2023/2024 година включително, се обучават и завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, които са действали при постъпването им.

(3) Лицата, навършили 16 години, които към влизане в сила на тази наредба се обучават в квалификационен курс, завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, по които са започнали.

§ 2. Тази наредба се издава на основание **чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование** и отменя **Наредба № 46 от 2012 г. за придобиване на квалификация по професията "Растениевъд"** (ДВ, бр. 18 от 2012 г.).

Приложение към **чл. 2**

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията "Растениевъд"

Професионално направление:				
621	Растениевъдство и животновъдство			
Наименование на професията:				
621030	Растениевъд			
Специалности:		Степен на професионална квалификация:	Ниво по НКР	Ниво по ЕКР
6210302	Полевъдство	Втора	3	3
6210303	Зеленчукопроизводство	Втора	3	3
6210304	Трайни насаждения	Втора	3	3
6210305	Селекция и семепроизводство	Втора	3	3
6210306	Тютюнопроизводство	Втора	3	3
6210307	Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури	Втора	3	3
6210308	Растителна защита	Втора	3	3

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно

Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на втора степен на професионална квалификация по професията "Растениевъд" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по **чл. 6, ал. 1 от ЗПОО** (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. със Заповед № РД-09-1674 от 31.07.2023 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- за ученици - завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 години - завършен първи гимназиален етап.

Изискванията за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение с придобиване на втора степен на професионална квалификация е придобитата първа степен на професионална квалификация по професия от област на образование "Селско, горско и рибно стопанство".

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията "Растениевъд" или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно **Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности**, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 96 от 2014 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в закони и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Лицата, придобили втора степен на професионална квалификация по професията "Растениевъд", работят в държавни или в частни предприятия с дейност в областта на земеделието, в кооперации, сдружения, селска стопанства, институти и други организации, занимаващи се с отглеждане, търговия и транспорт на растителни материали.

Растениевъдът участва в подготовката на почвата за сеитба и засаждане, в торенето, в обеззаразяването на семената и посадъчния материал; засява, засажда и поддържа растителни култури. Участва в отглеждането на полски и оранжерийни култури и на трайни насаждения. Участва в създаването на градини с трайни насаждения чрез оразмеряване на площите, маркиране на точките за засаждане, в сеитбата на полски култури, както и полага грижи през вегетацията им.

Повечето дейности растениевъдът извършва на открито - в полетата, засети с растителни култури. В своята работа растениевъдът използва различни видове инструменти за предварителна подготовка на площите, за почвообработка, за бране и добиване на семена, плодове и резници, за изваждане и засаждане на посадъчен материал, за засяване, за резитба и поддържане на трайните насаждения, напояване и др.

Растениевъдът със специалност "Полевъдство" участва в производството на зърнено-житни, зърнено-бобови, фуражни и технически култури. Разпознава семената на основните полски култури, изчислява посевна норма, почиства и обеззаразява семена, определя торови норми, картира плевели, определя нападение от болести и неприятели, изчислява и подготвя работни разтвори от хербициди, фунгициди и инсектициди.

Растениевъдът със специалност "Зеленчукопроизводство" разпознава семената на основните видове зеленчуци, засява и засажда разсад от зеленчукови култури, познава и извършва грижи през вегетацията на зеленчуците. Разпознава типове оранжерии и специфичните изисквания на зеленчуковите култури за отглеждане при полско и оранжерийно производство.

Растениевъдът със специалност "Трайни насаждения" има познания за създаването на нови

насаждения лозови масиви или овощни градини - може да оразмерява полетата, да засажда посадъчен материал. Растениевъдът познава и прилага различни видове резитби. Грижи се за трайните насаждения.

Растениевъдът със специалност "Селекция и семепроизводство" познава основните звена на сортоподдържане и семепроизводство при културните растения. Извършва отбор на изходни растения (ОИР) и организира сеитбата и засаждането на сравнително изпитване на потомствата (СИП) и сравнително изпитване на клоновете (СИК). През време на вегетацията определя настъпването на фенофазите при различните потомства и клонове. Участва заедно със селекционера на сорта в отбора на типични за сорта потомства и клонове. Има познания за грунтов контрол и апробация. Грижи се за посевите и насажденията през вегетацията.

Растениевъдът със специалност "Тютюнопроизводство" разпознава основните видове тютюн, отглежда разсад, разсажда, извършва грижи през вегетацията, извършва беритба на тютюневи листа. Познава изискванията за сушене и съхранение на тютюневата продукция.

Растениевъдът със специалност "Гъбопроизводство, билки, етеричномаслени и медоносни култури" разпознава диворастящите и култивираните гъби, спазва изискванията за изграждане на бази и производство на компост. Познава билките, етеричномаслените и медоносните култури, прилага основните грижи за тяхното производство.

Растениевъдът със специалност "Растителна защита" разпознава основните видове повреди, болести и вредители по земеделските култури. Познава и прилага новите методи и средства за растителна защита при съвременните технологии и техники за отглеждане на земеделски култури.

Лицата, практикуващи професията, трябва да бъдат физически издръжливи, подвижни и сръчни. В своята професионална дейност растениевъдът използва инструменти, машини, оборудване, материали, суровини и др. Използва работно облекло и лични предпазни средства. Прилага техническа документация, правилници и инструкции за здравословни и безопасни условия на труд, за действие в аварийна ситуация, системи за контрол на хигиената и безопасността на растениевъдната продукция. Използва складови и производствени помещения, технологично оборудване, съоръжения и инструменти за товаро-разтоварни операции, уреди, съоръжения, инструменти, селскостопански машини и прикачен инвентар за обработка на почвата, торене, растителнозащитни мероприятия, сеитби и засаждане, междуредови обработки, за опазване на продукцията от плевели, болести и неприятели през вегетацията, за прибиране на готовата продукция и подготовката за съхранение и преработка. Спазва инструкции за извършване на отделните операции по сортиране, събиране, опаковане, транспортиране и съхранение на готовата продукция. При изпълнение на някои дейности растениевъдът може да работи с опасни химически препарати - торове, продукти за растителна защита и др. Растениевъдът познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда от замърсяване, за предпазване от аварии.

Наемането и определянето на работното време на растениевъда се договаря с работодателя съобразно вида работа и метеорологичните условия при спазване на [Кодекса на труда](#).

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лицата, придобили втора степен на професионална квалификация по професията "Растениевъд", могат да продължат обучението си по друга професия от професионално направление 621 Растениевъдство и животновъдство.

При обучението единиците резултати от ученето по общата професионална подготовка и по отрасловата професионална подготовка се зачитат.

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно [Националната класификация на професиите и длъжностите \(НКПД - 2011\)](#) в Република България, утвърдена със Заповед № РД-01-

931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД-01-429 от 20.12.2022 г.

Съгласно **НКПД - 2011** придобилият втора степен на професионална квалификация по професията "Растениевъд" може да заема длъжности от **НКПД** от единични групи 6111 "Полевъди и зеленчукопроизводители", 6112 "Овощари и работници, отглеждащи трайни насаждения", 6113 "Градинари и работници в оранжерии, парници и разсадници", както и други подходящи длъжности, допълнени при актуализиране на **НКПД**.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на единиците резултати от учене (ЕРУ) и резултати от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка, единна за всички професии с втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд

1.1. РУ Спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

1.2. РУ Осъществява превантивна дейност по опазване на околната среда

1.3. РУ Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Икономика

2.1. РУ Познава основите на пазарната икономика

2.2. РУ Познава основните характеристики на дейността във фирмата

ЕРУ 3. Предприемачество

3.1. РУ Познава основите на предприемачеството

3.2. РУ Формира предприемаческо поведение

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление "Растениевъдство и животновъдство" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 4. Комуникация и чужд език

4.1. РУ Общува ефективно в работния екип

4.2. РУ Владее чужд език по професията

ЕРУ 5. Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната

дейност

5.1. РУ Обработва информация и съдържание с информационни и комуникационни технологии

5.2. РУ Осъществява комуникация посредством информационни и комуникационни технологии

5.3. РУ Създава цифрово съдържание с информационни и комуникационни технологии

ЕРУ 6. Организиране на работния процес

6.1. РУ Извършва предварителна подготовка на работното място

6.2. РУ Организира дейностите на работното място

ЕРУ 7. Подготовка на почвата за засаждане

7.1. РУ Разпознава основните типове почви в България

7.2. РУ Познава различните видове обработка на почвата

7.3. РУ Познава видовете торове, норми и време на внасяне

ЕРУ 8. Агротехника и производство на растителни култури

8.1. РУ Разпознава семената и растенията на основните растителни култури

8.2. РУ Засява и засажда основните растителни култури

8.3. РУ Участва в мероприятията през вегетацията на основните растителни култури

ЕРУ 9. Растителнозащитни мероприятия

9.1. РУ Описва повредите, болестите и вредителите по основните растителни култури

9.2. РУ Познава продуктите за растителна защита

9.3. РУ Работи с машини и апарати за растителна защита

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Полевъдство" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 10. Производство на зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури

10.1. РУ Разпознава семената на основните технически култури

10.2. РУ Познава основните процеси, свързани със сеитбата на семената

10.3. РУ Извършва мероприятията през вегетацията на зърнено-житните, зърнено-бобовите и фуражните култури

ЕРУ 11. Производство на технически култури

11.1. РУ Разпознава семената на основните технически култури

11.2. РУ Извършва мероприятията през вегетацията на техническите култури

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност

"Зеленчукопроизводство" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 12. Полско производство на зеленчукови култури

12.1. РУ Разпознава семената на зеленчукови култури

12.2. РУ Засява семена за производство на разсад на зеленчукови култури

12.3. РУ Извършва мероприятията през вегетацията на зеленчуковите култури

ЕРУ 13. Оранжевийно производство на зеленчукови култури

13.1. РУ Познава видовете оранжерии

13.2. РУ Засява семена и засажда разсад на зеленчукови култури

13.3. РУ Извършва необходимите мероприятия през вегетацията на зеленчуковите култури

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Трайни насаждения" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 14. Лозарство

14.1. РУ Оразмерява и маркира ново насаждение

14.2. РУ Засажда посадъчен лозов материал и извършва видове резитба в лозов масив

14.3. РУ Извършва необходимите мероприятия през вегетацията

ЕРУ 15. Овощарство

15.1. РУ Оразмерява и маркира ново насаждение

15.2. РУ Засажда млади дръвчета и извършва видове резитби в овощни градини

15.3. РУ Извършва необходимите мероприятия през вегетацията

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Селекция и семепроизводство" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 16. Сортоподдържане и семепроизводство на самоопрашващи се растения

16.1. РУ Познава основните звена на сортоподдържане

16.2. РУ Организира сеитбата в основните звена на сортоподдържане

16.3. РУ Извършва необходимите мероприятия през вегетацията

ЕРУ 17. Сортоподдържане и семепроизводство на кръстосано опрашващи се култури

17.1. РУ Познава основните звена на сортоподдържане

17.2. РУ Организира сеитбата в основните звена на сортоподдържане

17.3. РУ Извършва необходимите мероприятия през вегетацията

ЕРУ 18. Сортоподдържане и семепроизводство на вегетативно размножаващи се култури

18.1. РУ Познава основните звена на сортоподдържане

18.2. РУ Организира отбора и засаждането в основните звена на сортоподдържане

18.3. РУ Извършва необходимите мероприятия през вегетацията

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност

"Тютюнопроизводство" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 19. Грижи за различните видове и сортове тютюн

19.1. РУ Познава основните видове и сортове тютюн

19.2. РУ Извършва сеитба и произвежда разсад

19.3. РУ Участва в полагането на основни грижи за производството на тютюнев разсад

ЕРУ 20. Полско производство на тютюн

20.1. РУ Разсажда разсад от тютюн и полага основните грижи през вегетацията

20.2. РУ Участва при прибиране на продукцията

20.3. РУ Разпознава болести и вредители по тютюна

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 21. Гъбопроизводство

21.1. РУ Познава класификацията и ботаническите особености на култивираните гъби

21.2. РУ Познава класификацията и ботаническите особености на диворастящите гъби

21.3. РУ Участва при изграждането на бази и производство на компост

ЕРУ 22. Агротехника и производство на билки, етеричномаслени и медоносни култури

22.1. РУ Познава билките и полага грижи за тяхното производство

22.2. РУ Познава етеричномаслените култури и полага грижи за тяхното производство

22.3. РУ Полага грижи за производство на медоносни култури

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Растителна защита" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 23. Непаразитни и паразитни болести по растителните култури

23.1. РУ Разпознава непаразитните болести по растителните култури

23.2. РУ Разпознава основните болести, причинени от вируси, бактерии и гъби

23.3. РУ Прилага методи за обеззаразяване на почвата и борба срещу паразитните болести

ЕРУ 24. Болести и неприятели по земеделските култури

24.1. РУ Познава основните болести и неприятели по земеделските култури

24.2. РУ Прилага методи за борба с плевели, болести и неприятели по земеделските култури

24.3. РУ Работи с машини и апарати за растителна защита

3.2. Описание на ЕРУ

ЕРУ по обща професионална подготовка, единна за всички професии с втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3

Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 1.1:	Спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните нормативни разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност • Описва основните рискове за здравето и безопасността при конкретната трудова дейност • Посочва основните мерки за защита, знаците и сигналите за безопасност и здраве при работа • Познава правилата за работа в съответствие с изискванията и процедурите за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага необходимите мерки за защита • Спазва правилата за работа със специализирана техника и инструменти в растениевъдството • Използва знаците и сигналите за безопасност и здраве при работа • Използва различни видове пожарогасители
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа работната среда в съответствие с хигиенните норми, като работи с грижа за собственото си здраве и за живота и здравето на другите работници • Извършва трудовата дейност, като спазва нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Резултат от учене 1.2:	Осъществява превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните разпоредби за опазване на околната среда, отнасящи се до конкретната трудова дейност • Описва рисковете от замърсяване на околната среда при извършваната трудова дейност • Посочва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни вещества и смеси и опасни отпадъци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава опасни вещества и смеси и опасни отпадъци • Съхранява опасни вещества и смеси и опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и други при спазване технологията за събиране и рециклиране • Спазва разпоредбите за опазване на околната среда

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява трудовата дейност при спазване изискванията и правилата за опазване на околната среда
Резултат от учене 1.3:	Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава основните рискови и аварийни ситуации • Познава основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Изброява основните стъпки за действия при аварии и аварийни ситуации • Познава видовете травми и методите за оказване на първа помощ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации • Спазва изискванията за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност • Спазва правилата за действия при възникване на авария • Оказва първа помощ на пострадали при авария
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава рисковете, които могат да доведат до възникване на пожар и/или авария • Участва в овладяването на възникнал пожар и/или авария в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> - здравословни и безопасни условия на труд на работното място - превантивна дейност за опазване на околната среда - овладяване на аварийни ситуации и оказване на първа помощ на пострадали - работа в съответствие с изискванията и процедурите за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност <p>За средство 2:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Избира най-подходящия тип поведение при зададените рискови ситуации • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
--	--

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с основните икономически проблеми - оскъдност, ресурси, избор • Описва ролята на държавата в пазарната икономика • Посочва основните икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ориентира се относно функциите на различните икономически субекти • Информира се за успешни практически примери за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания
Резултат от учене 2.2:	Познава основните характеристики на дейността във фирмата
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане • Дефинира основни икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява основни икономически понятия в контекста на дейността на организацията

	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага принципите на пазарно търсене и предлагане в дейността си
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да обясни икономическите принципи в контекста на дейността на фирмата
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на практически казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва същността на предприемачеството • Изброява принципите на предприемаческата дейност • Посочва видовете предприемачески умения

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проучва предприемаческите процеси, свързани с професионалната дейност • Открива практически примери за успешно управление на дейността на организацията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да предложи идеи за успешно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва характеристиките на предприемаческото поведение • Изрежда видовете предприемаческо поведение • Описва факторите, които влияят върху предприемаческото поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага в дейността си подходящи предприемачески идеи • Участва при обсъждането на нови пазарни възможности • Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да участва в екип за намиране на решения за оптимизиране на трудовите дейности
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на практически казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление "Растениевъдство и животновъдство" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 4.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания:	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва отделните длъжности в екипа • Описва взаимоотношенията и йерархичните връзки в екипа • Изброява принципите на ефективна комуникация
Умения:	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва йерархията в екипа • Осъществява комуникация в екипа • Спазва етичните норми на поведение
Компетентности:	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес съобразно работния протокол
Резултат от учене 4.2:	Владее чужд език по професията
Знания:	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основната професионална терминология на чужд език • Изброява източници за информация в професионалната област на чужд език • Изрежда основните области на приложимост на чужд език по професията
Умения:	<ul style="list-style-type: none"> • Чете професионални текстове на чужд език (специализирана литература, документация и др.) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с колеги и клиенти

Компетентности:	<ul style="list-style-type: none"> • Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява комуникация по професионални теми
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит - дава писмени решения и отговори на поставени задачи или въпроси <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Устен изпит - води разговори по професионални теми на чужд език; разчита специализирана документация на чужд език
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно, пълно и вярно зададена писмена задача или въпрос/и <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Комуникира на чужд език по професионални теми в учебна или работна среда, разчита специализирана документация на чужд език

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 5.1:	Обработка информация и съдържание с информационни и комуникационни технологии
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява интернет търсачки • Познава начини за оценка на надеждността на информацията в интернет

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва начините за намиране и запазване на определена цифрова информация (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) • Посочва начините за възпроизвеждане на вече записано цифрово съдържание
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация • Записва цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) • Възпроизвежда вече записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основно владене на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) при обработването на информация
Резултат от учене 5.2:	Осъществява комуникация посредством информационни и комуникационни технологии
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изрежда доставчици на услугата електронна поща • Изброява софтуер за аудио- и видеоразговори • Посочва доставчици на услуги за споделяне на файлове • Познава софтуерни продукти, свързани с професионалната дейност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва основни функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове онлайн • Работи със софтуерни продукти, свързани с професионалната дейност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основно владене на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 5.3:	Създава цифрово съдържание с информационни и комуникационни технологии
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва софтуер за създаване и редакция на просто цифрово съдържание в един формат (текст, таблици, изображения) • Изброява основните функции на софтуер за създаване и редакция на просто цифрово съдържание
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава просто цифрово съдържание в един формат (текст, таблици, изображения) • Редактира просто цифрово съдържание

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира основно владение на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрирани са основни знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Организиране на работния процес
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 6.1:	Извършва предварителна подготовка на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изрежда правилата за подготовка на работното място

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва технологията на работа в производствения процес • Познава видовете инструктаж за безопасна работа • Посочва предназначението на личните и колективни предпазни средства
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Следва изискванията при подготовка на работното място • Подготвя инструментите и машините, свързани с професионалната дейност • Спазва правилата за ЗБУТ • Използва лични предпазни средства
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно или в екип да подготви работното си място, инструментите и машините, свързани с професионалната дейност, като спазва изискванията за ЗБУТ
Резултат от учене 6.2:	Организира дейностите на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните работни процеси и дейности на работното място • Описва организацията на работния процес в съответствие с поставените задачи • Познава правилата за рационална организация на работното място • Изброява възможни грешки, свързани с работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи по схема, като спазва ЗБУТ • Открива грешки от технологичен характер • Уведомява съответното длъжностно лице при техническа неизправност • Поддържа ред и чистота на работното място
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да подготви и организира работното си място с цел обезпечаване на качествено изпълнение на поставените задачи при спазване на изискванията за ЗБУТ • Способен е да открива грешки от технологичен характер при подготовка на работното място
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основни понятия, свързани с подготовката и организацията за работа За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Ефективно подготвя и организира работното място • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Подготовка на почвата за засаждане
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 7.1:	Разпознава основните типове почви в България
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва главните почвени типове в Северна България • Описва главните почвени типове в Южна България • Познава механичния и химичния състав на почвата
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава по почвен профил типа почва • Обяснява начини за ефективно подобряване на качествата и плодородието на почвата • Определя механичния състав на почвата с полеви методи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разграничи типа почва, подходяща за

	използване
Резултат от учене 7.2:	Познава различните видове обработка на почвата
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява видовете обработка на почвата • Описва начина, периода и вида на обработка на почвата • Познава техниката, необходима за обработка на почвата • Описва начина на почистване, подравняване, профилиране и окопаване на почвата ръчно и с малобагаритна техника
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва последователността на мероприятията за подобряване на структурата на почвата • Избира правилното мероприятие за подобряване на почвата • Избира правилната техника за подобряване качествата на почвата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е след инструкция да подбере правилните мероприятия за подобряване на механичните качества на почвата
Резултат от учене 7.3:	Познава видовете торове, норми и време на внасяне
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва видовете торове и тяхното въздействие • Описва правилния начин на съхранение на тор • Дефинира количеството тор, необходим за внасяне • Описва периода и начина на внасяне на тор
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира правилните торове • Използва правилния вид и количество тор • Използва правилната механизирана техника • Спазва норми и изисквания за торене
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е след инструкция да подбере правилните торове за подобряване на химичните качества на почвата и нейното плодородие
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на	За средство 1:

оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за тип, структура, състав, свойства и плодородие на почвата • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на обработка на почвата • Дефинира теоретични понятия за видовете торове, нормите и периода за внасяне <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано изпълнява възложената практическа задача, свързана с повишаване на плодородието на почвата, като правилно подбира мероприятията • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Агротехника и производство на растителни култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 8.1:	Разпознава семената и растенията на основните растителни култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основни белези и изисквания към семената на полски растителни култури • Изброява основни белези и изисквания към посадъчния материал на многогодишни растителни култури • Познава основни белези и изисквания към посадъчния материал на многогодишни растителни култури

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различните едногодишни растителни култури по външни белези • Разпознава многогодишни растителни култури по външни белези • Сравнява растителните култури по външните белези
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да подбере семена и посадъчен материал на растителни култури според външните белези
Резултат от учене 8.2:	Засява и засажда основните растителни култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва класификацията на растителните култури • Описва посадъчни схеми • Познава технологията на сеитба и засаждане, както и мероприятията, свързани с нея • Дефинира особеностите и сезоните за сеитба и засаждане
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага различни сеитбени и посадъчни схеми • Сравнява възможностите за използване на различни сеитбени и посадъчни схеми • Използва необходимите материали и техника за сеитба и засаждане • Спазва изискванията на технологията на сеитба и засаждане
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е ефективно да подбере правилните методи и технологии за сеитба и засаждане на различни растителни култури
Резултат от учене 8.3:	Участва в мероприятията през вегетацията на основните растителни култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните мероприятия през сезоните, необходими за отглеждане на растителните култури • Познава механизираната и ръчна техника за отглеждане на растителните култури • Изброява видовете резитби при многогодишните растителни култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява поливните норми и сезоните за поливане в различните случаи - оросяване с вода • Сравнява различните видове резитби при многогодишните растителни култури • Прилага сезонните мероприятия и грижи за растенията на растителните култури • Използва машини и инструменти за мероприятията по отглеждане на

	растителните култури
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдение на ръководител да подбере правилните методи и технологии за грижи през вегетацията на растителните култури
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за сеитбата и засаждането на растителните култури • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите в отглеждането на растителните култури • Дефинира теоретични понятия за мероприятията, необходими за поддържане на многогодишните култури <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано изпълнява възложената практическа задача, свързана със сеитба, засаждане, резитба и отглеждане на растителни култури • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Растителнозащитни мероприятия
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3

Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 9.1:	Описва повредите, болестите и вредителите по основните растителни култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва видовете механични повреди по основните растителни култури • Познава видовете гъбични и бактериални заболявания по растителните култури • Изброява видове вредители по растителните култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава механичните повреди по растителните култури по външни белези • Открива болести по растителните култури по външни белези • Разпознава вредители по растителните видове по външни белези
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере правилните методи за грижи в отглеждането на растителните култури, като ефективно прецени заболяването, повредата или вредителя
Резултат от учене 9.2:	Познава продуктите за растителна защита
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете продукти за растителна защита • Описва въздействието на продуктите върху растителните култури • Дефинира правилното дозиране на различните продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава подходящите продукти за борба с вредителите • Сравнява въздействието на различните продукти върху растителните култури • Използва подходящите продукти за растителна защита
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдение на ръководител да избере правилните продукти за растителна защита според тяхното въздействие и след преценка на заболяването, повредата или вредителя
Резултат от учене 9.3:	Работи с машини и апарати за растителна защита
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видове машини и апарати за растителна защита • Описва начини за правилно съхранение на техниката • Описва правилната употреба на различни апарати за растителна защита

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира подходяща техника за растителна защита • Използва техника за растителна защита по предназначение • Спазва изискванията за правилно съхранение на техника за растителна защита
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • В екип ефективно избира метод и техника за максимална защита на растенията
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за повредите, болестите и вредителите по растителните култури • Дефинира теоретични понятия за продуктите за растителна защита и тяхното въздействие • Дефинира теоретични понятия за мероприятията, необходими за защита на растителните култури <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава проблем на заболяло растение • Вярно, точно и мотивирано разпознава болестта на растението и избира подходящия препарат • Спазва времето за изпълнение на практическата задача

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Полевъдство" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Производство на зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури
Ниво по НКР:	3

Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 10.1:	Разпознава семената на основните технически култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните зърнено-житни култури • Познава основните зърнено-бобови култури • Описва основните фуражни култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава семената на основните зърнено-житни култури • Използва семената на основните зърнено-бобови култури • Разпознава семената на основните фуражни култури • Сравнява растителните култури по външните белези
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да подбере семена на растителни култури според външните белези
Резултат от учене 10.2:	Познава основните процеси, свързани със сеитбата на семената
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава начините за изчисляване на посевна норма при основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Познава процесите вършитба на семена и заготовка за сеитба • Описва посевните качества на семената • Познава семепреносимите болести по основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изчислява посевната норма на основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Използва машини за почистване и заготовка на семената • Използва подходящи препарати за обеззаразяване на семената
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдението на ръководител да организира и извърши процесите, свързани със сеитбата на семената
Резултат от учене 10.3:	Извършва мероприятията през вегетацията на зърнено-житните, зърнено-

	бобовите и фуражните култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава фенофазите при основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Описва необходимостта от торене при различните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Описва широколистните и житни плевели в посеви от основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Познава видовете гъбични и бактериални заболявания по основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Изброява видове вредители по основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава фенофазите при основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Изчислява норми на торене, картиране на плевели при основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Различава видовете плевели • Определя степента на заплевеленост в посев с основни зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури • Наблюдава посева за нападение от болести и неприятели
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдението на ръководител да определи фенофазите, да изчисли нормата на торене и времето на внасяне на тора, да подбере подходящи пестициди срещу плевели, болести и неприятели в посеви от основните зърнено-житни, зърнено-бобови и фуражни култури
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за храненето на растенията, за заплевеляването на посевите, за повредите от болестите и вредителите по растителните култури

	<ul style="list-style-type: none"> • Определя видовете торове, продуктите за растителна защита и тяхното въздействие • Дефинира теоретични понятия за мероприятията, необходими за защита на растителните култури <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава проблеми с хранене на растенията, с почистване на площите от плевели, със заболели растения • Вярно, точно и мотивирано разпознава фенофазите, времето за торене, видовете плевели и болести по растението, избира подходящи торове и продуктите за растителна защита • Спазва времето за изпълнение на практическата задача
--	---

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Производство на технически култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 11.1:	Разпознава семената на основните технически култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните технически култури • Изброява външни белези на основните технически култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава семената на основните технически култури • Сравнява растителните култури по външните белези
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно подбира семена на растителни култури според външните белези
Резултат от учене 11.2:	Извършва мероприятията през вегетацията на техническите култури

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва фенофазите при основните технически култури • Описва необходимостта от торене при различните технически култури • Познава широколистни и житни плевели в посеви от основните технически култури • Познава видовете гъбични и бактериални заболявания по основните технически култури • Изброява видове вредители по основните технически култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава фенофазите при основните технически култури • Определя норми на торене и картиране на плевели при основните технически култури • Различава видовете плевели • Определя степента на заплевеленост в посев с основни технически култури • Наблюдава посева за нападение от болести и неприятели
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдението на ръководител да определи фенофазите, да изчисли нормата на торене и времето на внасяне на тора, да подбере подходящи пестициди срещу плевели, болести и неприятели в посеви от основните технически култури
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за храненето на растенията, за заплевеляването на посевите, за повредите от болестите и вредителите при техническите култури • Дефинира теоретични понятия за видовете торове, за продуктите за растителна защита и тяхното въздействие • Дефинира мероприятията, необходими за защита на растителните култури <p>За средство 2:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Решава проблеми с хранене на растенията, с почистване на площите от плевели, със заболели растения • Вярно, точно и мотивирано разпознава фенофазите, времето за торене, видовете плевели и болести по растението, избира подходящи торове и продукти за растителна защита • Спазва времето за изпълнение на практическата задача
--	---

**ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност
"Зеленчукопроизводство" - втора степен на професионална квалификация
ЕРУ 12**

Наименование на единицата:	Полско производство на зеленчукови култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 12.1:	Разпознава семената на зеленчукови култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва семената на зеленчуковите култури по външни белези • Изброява изискванията към семената на зеленчуковите култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава семената на едногодишни зеленчукови култури • Разпознава семената на двугодишни зеленчукови култури • Сравнява семена на зеленчуковите култури по външни белези
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е ефективно да подбере семена на зеленчукови култури по външни белези
Резултат от учене 12.2:	Засява семена за производство на разсад на зеленчукови култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва класификацията на зеленчуковите култури • Описва схеми на сеитба

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава формулата и показателите за изчисляване на сеитбена норма • Описва технологията на разсадопроизводството • Дефинира особеностите при производството на разсад • Изброява техниката и ръчните инструменти, използвани в разсадопроизводството
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага различни схеми за разсадопроизводство • Сравнява предимствата на различните схеми на разсадопроизводство • Изчислява сеитбена норма • Използва техника и ръчни инструменти за разсадопроизводство • Размерва лехи, обеззаразява и обезвласява семена, плеви, полива • Спазва технологията на разсадопроизводство при зеленчукови култури, които се отглеждат при полски условия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да подбере правилните методи и технологии за сеитба и производство на разсад
Резултат от учене 12.3:	Извършва мероприятията през вегетацията на зеленчуковите култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните мероприятия по време на вегетацията на зеленчуковите култури, отглеждани при полски условия • Познава механизиранията и ръчната техника за отглеждане на зеленчуковите култури при полски условия • Изброява необходимите грижи за растенията на зеленчуковите култури • Обяснява периодичността и количеството на поливките, торенето и растителнозащитните мероприятия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни видове поливни инсталации • Окопава и плеви • Извършва напояване • Извършва растителнозащитни мероприятия и торене • Бере и сортира зеленчуци при полски условия • Използва машини и ръчни инструменти за мероприятията по отглеждане на зеленчукови култури при полски условия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдение от ръководител да подбере правилните методи и технологии за отглеждане на зеленчукови култури при полски условия
Средства за оценяване:	Средство 1:

	<ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на отглеждане на зеленчукови култури полско производство чрез разсад • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на отглеждане на едногодишни зеленчукови култури полско производство при директна сеитба <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно изпълнява възложените практически задачи във връзка с грижите през време на вегетацията и прибиране на реколтата от зеленчукови култури • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Оранжерийно производство на зеленчукови култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 13.1:	Познава видовете оранжерии
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва видове оранжерии за производство на разсад и производство на зеленчукови култури • Изброява предимствата на различните видове оранжерии

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава специфичните изисквания към условията на средата при отглеждане на зеленчукови култури в полиетиленови и стоманено-стъклени оранжерии
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава видове оранжерии • Сравнява функционалностите на различните оранжерии • Обяснява изискванията към условията на средата при отглеждане на зеленчукови култури в полиетиленови и стоманено-стъклени оранжерии
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да сравни видовете оранжерии и да подбере подходящи съоръжения за производство на разсад и производство на зеленчукови култури
Резултат от учене 13.2:	Засява семена и разсажда разсад на зеленчукови култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различни схеми за сеитба и производство на разсад • Описва основните грижи през време на вегетацията на зеленчукови култури, отглеждани при оранжерийни условия • Изброява използваната техника и инструменти за разсадопроизводство и отглеждане на зеленчукови култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага различни схеми за разсадопроизводство • Размерва лехи • Плеви и полива в парници и в оранжерийни условия • Използва необходимата техника и ръчни инструменти за разсадопроизводство и отглеждане на зеленчукови култури • Спазва технологията на разсадопроизводство и на зеленчукови култури, които се отглеждат при оранжерийни условия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да сравни различни схеми на разсадопроизводство • Ефективно подбира под наблюдение от ръководител правилните методи и технологии за отглеждане на разсад от зеленчукови култури при оранжерийни условия
Резултат от учене 13.3:	Извършва необходимите мероприятия през вегетацията на зеленчуковите култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва грижите през вегетацията на зеленчуковите култури, отглеждани при оранжерийни условия • Познава механизираната и ръчната техника за отглеждане на зеленчуковите култури при оранжерийни условия • Обяснява периодичността и количеството на поливките, торенето и

	растителнозащитните мероприятия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни видове поливни инсталации - капково, оросяване и други • Окопава и плеви • Извършва растителнозащитни мероприятия • Определя норми на торене и картиране на плевели • Подготвя работни разтвори от хербициди, фунгициди и инсектициди • Напоява, бере и сортира зеленчуци при оранжерийни условия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдение от ръководител да подбере правилните методи и технологии за отглеждане на зеленчукови култури при оранжерийни условия
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на отглеждане на зеленчукови култури оранжерийно производство чрез разсад • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на отглеждане на едногодишни зеленчукови култури чрез директна сеитба при оранжерийни условия <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно изпълнява възложените практически задачи във връзка с грижите през време на вегетацията и прибиране на реколтата от зеленчукови култури • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Трайни насаждения" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	Лозарство
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 14.1:	Оразмерява и маркира ново насаждение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва изискванията за създаване на ново лозово насаждение • Описва различни типове конструкции за създаване на ново лозово насаждение • Дефинира изисквания към посадъчния материал за създаване на ново лозово насаждение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни схеми за ново лозово насаждение • Разпознава типове конструкции за ново лозово насаждение • Изброява изисквания към посадъчния материал за създаване на ново лозово насаждение
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да сравни различни схеми и под наблюдение от ръководител да подбере подходящ сорт, конструкция и схема за създаване на ново лозово насаждение
Резултат от учене 14.2:	Засажда посадъчен лозов материал и извършва видове резитба в лозов масив
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва изисквания към лозовия посадъчен материал • Дефинира особеностите при разсаждане на лозов посадъчен материал • Познава и описва видове резитба на лозов масив
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава качеството на лозовия материал • Засажда лозов материал

	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва различни видове резитба в лозов масив • Сравнява видовете резитба в лозов масив
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да подбере здрав посадъчен лозов материал • Ефективно подбира вид резитба съобразно сорта, който се отглежда
Резултат от учене 14.3:	Извършва необходимите мероприятия през вегетацията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява мероприятията през вегетацията на нов лозов масив • Изброява мероприятията през вегетацията на плододаващ лозов масив • Описва фенофазите през време на вегетацията • Познава изискванията към продукцията • Разпознава механизирани и ръчна техника за извършване на мероприятията през вегетацията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Окопава и привързва летораста • Извършва растителнозащитни мероприятия и торене • Прибира продукцията • Борави с механизирани и ръчни инструменти за извършване на мероприятията по време на вегетацията на лозов масив
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдението на ръководител да извърши основни мероприятия през време на вегетацията на лозов масив
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика - лозов масив)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на създаване на лозов масив

	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на отглеждане на лозов масив <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно изпълнява възложените практически задачи във връзка с грижите през време на вегетацията и прибиране на реколтата • Спазва времето за изпълнение на задачата
--	--

ЕРУ 15

Наименование на единицата:	Овощарство
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 15.1:	Оразмерява и маркира ново насаждение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва изискванията за създаване на нова овощна градина • Познава различни типове конструкции и схеми на засаждане в нова овощна градина • Описва видове и сортове овощни култури • Изброява изискванията на отделните овощни видове за размножаването им
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни схеми за засаждане на нова овощна градина • Разпознава типове конструкции за нова овощна градина • Сравнява различни овощни видове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да сравни различни схеми и конструкции и под наблюдение от ръководител да подбере подходящ сорт, конструкция и схема за създаване на нова овощна градина
Резултат от учене 15.2:	Засажда млади дръвчета и извършва видове резитби в овощни градини

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира изисквания към посадъчния материал от различни овощни видове • Познава изискванията за засаждане на посадъчен материал • Дефинира методите на резитба при различните овощни видове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява изисквания към посадъчния материал от различни овощни видове • Засажда посадъчен материал • Извършва резитби при различните овощни видове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да подбере здрав посадъчен материал • Ефективно подбира вид резитба съобразно сорта, който се отглежда
Резултат от учене 15.3:	Извършва необходимите мероприятия през вегетацията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява мероприятията през вегетацията на нова овощна градина • Изброява мероприятията през вегетацията на плододаваща овощна градина • Описва фенофазите през време на вегетацията • Познава изискванията към продукцията • Разпознава механизирана и ръчна техника за извършване на мероприятията през вегетацията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Окопава овощната градина • Извършва растителнозащитни мероприятия и торене • Бере и сортира плодове • Използва машини и ръчни инструменти за извършване на мероприятията през вегетацията на овощната градина
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да извършва мероприятията, свързани с отглеждане на овощната градина
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на	За средство 1:

оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика - овощна градина)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на създаване на овощна градина • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на отглеждане на овощна градина <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно изпълнява възложените практически задачи във връзка с грижите през време на вегетацията и прибиране на реколтата • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Селекция и семепроизводство" - втора степен на професионална квалификация
ЕРУ 16

Наименование на единицата:	Сортоподдържане и семепроизводство на самоопрашващи се растения
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 16.1:	Познава основните звена на сортоподдържане
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира понятие за сортоподдържане • Описва звената на сортоподдържане • Познава основните методи на сортоподдържане - индивидуален и масов отбор
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава звената и схемите на сеитба • Прилага методите на отбор в сортоподдържането на самоопрашващите се

	<p>култури</p> <ul style="list-style-type: none"> • Подбира схеми на сортоподдържане
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под ръководството на селекционер или семевърд да извършва отбор на изходни растения
Резултат от учене 16.2:	Организира сеитбата в основните звена на сортоподдържане
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различни схеми на размерване на основните звена в сортоподдържането • Описва начина за изчисляване на посевна норма • Познава принципите за извършване на ръчна и механизирана сеитба • Изброява видове малобагаритна техника за извършване на сеитба
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни схеми за сеитба • Изчислява посевна норма • Оразмерява площта • Сее ръчно и механизирано
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Под ръководството на селекционер или агроном семевърд избира подходящи схеми на сеитба, изчислява посевна норма и извършва ръчна или механизирана сеитба
Резултат от учене 16.3:	Извършва необходимите мероприятия през вегетацията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва настъпването на фенофазите при самоопрашващите се култури • Познава необходимостта от торене при самоопрашващите се култури • Изброява болести и неприятели при самоопрашващите се култури • Познава продукти за растителна защита, тяхното действие и необходимите предпазни мерки при работа с тях
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя фенофазите при самоопрашващите се култури • Изчислява торови норми и определя времето за тяхното внасяне • Различава нападение от болести и неприятели при самоопрашващите се култури • Подбира подходящи пестициди за борба с болестите и неприятелите при самоопрашващите се култури • Следи настъпването на фенофазите • Извършва торене на звената в сортоподдържането

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Под ръководството на селекционер или агроном семевърд може компетентно да провежда мероприятия през време на вегетацията • В екип ефективно преценява как да бъде изведена растителната защита при самоопрашващите се култури
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира видове схеми на сеитба в звената на сортоподдържане • Компетентно описва и разпознава видове малогабаритна техника за сеитба на самоопрашващи се култури • Дефинира настъпването на различните фенофази, необходимостта от хранене на растенията, растителнозащитните мероприятия <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Размерва площта, разчертава, изчислява посевната норма и сее звената от сортоподдържането • Определя норми на торене и време за тяхното внасяне • Извежда борбата с болестите и неприятелите • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ 17

Наименование на единицата:	Сортоподдържане и семепроизводство на кръстосано опрашващи се култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевърд

Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 17.1:	Познава основните звена на сортоподдържане
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира понятие за сортоподдържане • Описва звената на сортоподдържане при кръстосаноопрашващите се растения - СИП (сравнително изпитване на потомствата) I и II година, ПБ (предбазови семена) • Познава основните методи на сортоподдържане - индивидуален и масов отбор • Познава схемата на производство на елитни семена от самоопрашени линии • Познава производството на хибридни семена
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава звената и схемите на сеитба • Прилага методите на отбор в сортоподдържането на кръстосаноопрашващите се култури • Подбира схеми на сортоподдържане съобразно методите на отбор
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под ръководството на селекционер или семеvд да изvършва отбор на изходни растения
Резултат от учене 17.2:	Организира сеитбата в основните звена на сортоподдържане
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различни схеми на размерване на основните звена в сортоподдържането • Описва начина за изчисляване на посевна норма • Познава принципите за изvършване на ръчна и механизирана сеитба • Изброява видове малогабаритна техника за изvършване на сеитба
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни схеми за сеитба • Оразмерява и разчертава площта • Изчислява посевна норма • Сее ръчно и механизирано
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Под ръководството на селекционер или агроном семеvд избира подходящи схеми на сеитба, изчислява посевна норма и изvършва ръчна или механизирана сеитба

Резултат от учене 17.3:	Извършва необходимите мероприятия през вегетацията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва настъпването на фенофазите при самоопрашващите се култури • Познава необходимостта от торене при самоопрашващите се култури • Изброява болести и неприятели при самоопрашващите се култури • Познава продукти за растителна защита, тяхното действие и необходимите предпазни мерки при работа с тях
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя фенофазите при самоопрашващите се култури • Изчислява торови норми и определя времето за тяхното внасяне • Различава нападение от болести и неприятели при самоопрашващите се култури • Подбира подходящи пестициди за борба с болестите и неприятелите при самоопрашващите се култури • Подготвя разтвори от хербициди, фунгициди и инсектициди
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Под ръководството на селекционер или агроном семевърд провежда правилните мероприятия през време на вегетацията • В екип ефективно преценява как да бъде изведена растителната защита при самоопрашващите се култури
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира видове схеми на сеитба в звената на сортоподдържане • Компетентно описва и разпознава видове малогабаритна техника за сеитба на самоопрашващи се култури • Дефинира настъпването на различните фенофази, необходимостта от хранене на растенията, растителнозащитните мероприятия <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Размерва площта, разчертава, изчислява посевната норма и сее звената от

	<p>сортоподдържането</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определя норми на торене и време за тяхното внасяне • Извежда борбата с болестите и неприятелите • Спазва времето за изпълнение на задачата
--	--

ЕРУ 18

Наименование на единицата:	Сортоподдържане и семепроизводство на вегетативно размножаващи се култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 18.1:	Познава основните звена на сортоподдържане
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира понятие за сортоподдържане • Описва звената на сортоподдържане при вегетативно размножаващите се растения - ОИР (отбор на изходни растения), СИК (сравнително изпитване на клоновете) I и II година, ПБ (предбазов посев) • Познава основните методи на сортоподдържане
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава звената и схемите на сеитба • Прилага методите на отбор в сортоподдържането на вегетативно размножаващите се култури • Подбира схеми на сортоподдържане съобразно методите на отбор
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Под ръководството на селекционер или семеvд извършва отбор на изходни растения
Резултат от учене 18.2:	Организира отбора и засаждането в основните звена на сортоподдържане
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различни схеми на размерване на основните звена в сортоподдържането

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите за извършване на ръчно засаждане • Познава видове малогабаритна техника за извършване на засаждането в маточниците
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни схеми за засаждане • Извършва оразмеряване и разчертаване на площта • Засажда ръчно и механизирано размерва маточника
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под ръководството на селекционер или агроном семеvд да избере подходящи схеми на засаждане, да извършва ръчно или механизирано размерване на маточника
Резултат от учене 18.3:	Извършва необходимите мероприятия през вегетацията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва настъпването на фенофазите при вегетативно размножаващите се култури • Познава необходимостта от торене при вегетативно размножаващите се култури • Изброява болести и неприятели при самоопрашващите се култури • Познава продукти за растителна защита, тяхното действие и необходимите предпазни мерки при работа с тях
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя фенофазите при вегетативно размножаващите се култури • Изчислява торови норми и определя времето за тяхното внасяне • Различава нападение от болести и неприятели при вегетативно размножаващите се култури • Подбира подходящи пестициди за борба с болестите и неприятелите при вегетативно размножаващите се култури
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Под ръководството на селекционер или агроном семеvд може компетентно да провежда мероприятия през време на вегетацията • В екип ефективно преценява как да бъде изведена растителната защита при вегетативно размножаващите се култури
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1

	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира видове схеми на засаждане в звената на сортоподдържане • Компетентно описва и разпознава видове малогабаритна техника за размерване и засаждане на вегетативно размножаващите се култури • Дефинира настъпването на различните фенофази, необходимостта от хранене на растенията, растителнозащитните мероприятия <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Размерва площта, разчертава, засажда звената от сортоподдържането • Определя норми на торене и време за тяхното внасяне • Извежда борбата с болестите и неприятелите • Спазва времето за изпълнение на задачата

**ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност
"Тютюнопроизводство" - втора степен на професионална квалификация
ЕРУ 19**

Наименование на единицата:	Грижи за различните видове и сортове тютюн
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 19.1:	Познава основните видове и сортове тютюн
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните видове и сортове тютюн, предназначението и разпространението им • Дефинира различия в отглеждането на видове и сортове тютюн • Описва изискванията на културата и особеностите на сортовете през време на вегетацията

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава видове и сортове тютюн • Изброява грижите по време на вегетацията • Сравнява особеностите при отглеждането на различни сортове тютюн
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Под наблюдението на ръководител подбира видове и сортове за производство
Резултат от учене 19.2:	Извършва сеитба и произвежда разсад
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различни схеми за сеитба и производство на тютюнев разсад • Запознат е с основните грижи през време на разсадопроизводството • Изброява болестите по разсада от тютюн
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага различни схеми за разсадопроизводство • Сравнява предимствата на различните схеми на разсадопроизводство • Използва необходимата техника и ръчни инструменти за разсадо-производство • Спазва технологията на разсадопроизводство • Разпознава болестите по разсада от тютюн и познава продукти за растителна защита срещу тях
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да сравни различни схеми на разсадопроизводство • Под наблюдение от ръководител ефективно подбира правилните методи за отглеждане на тютюнев разсад
Резултат от учене 19.3:	Участва в полагането на основни грижи за производството на тютюнев разсад
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява мероприятията за отглеждане на тютюнев разсад • Познава изискванията към условията за отглеждане на тютюневия разсад • Изброява механизирани и ръчна техника за извършване на мероприятията по разсадопроизводството
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Засява, плеви, пикира и полива • Спазва технологията на отглеждане на тютюнев разсад • Борави с механизирани и ръчни инструменти за извършване на мероприятията в разсадопроизводството
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдението на ръководител да извърши основни

	мероприятия през време на разсадопроизводството
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на производство на тютюнев разсад За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно изпълнява възложените практически задачи във връзка с грижите през време на разсадопроизводството • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ 20

Наименование на единицата:	Полско производство на тютюн
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 20.1:	Разсажда разсад от тютюн и полага основните грижи през вегетацията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира начина на полско производство на тютюн, познава схеми на засаждане

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава засаждането на тютюневия разсад • Познава основните грижи през вегетацията на тютюна
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разсажда тютюнев разсад • Извършва основните грижи през вегетацията на тютюна • Борави с механизирани и ръчни инструменти за извършване на разсаждане на тютюн
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Под наблюдение от ръководител е способен да подбере схема на разсаждане на тютюневия разсад и да извърши подходящи мероприятия по отглеждане на тютюна
Резултат от учене 20.2:	Участва при прибиране на продукцията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва начина на бране на тютюневите листа • Изброява изискванията по сортиране на набраните листа, нанизването им • Познава процесите на сушене и съхранение на тютюна
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Бере тютюн • Сортира и нанизва тютюн • Суши и съхранява набраните листа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да прибере продукцията от тютюн, качествено да сортира, суши и съхранява набраните листа
Резултат от учене 20.3:	Разпознава болести и вредители по тютюна
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва болести по тютюна • Изброява вредители по тютюна • Познава използваните средства и мерки за защита на тютюна
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава болестите и неприятелите по тютюна • Открива вредители по тютюна • Използва определени от специалист растителнозащитни продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да използва растителнозащитни продукти за отглеждане на продукцията, защитена от болести и вредители
Средства за оценяване:	Средство 1:

	<ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на производство на тютюн <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Вярно и точно изпълнява възложените практически задачи във връзка с грижите през време на производството на тютюн Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 21

Наименование на единицата:	Гъбопроизводство
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 21.1:	Познава класификацията и ботаническите особености на култивираните гъби
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава класификацията на култивираните гъби Описва ботаническите особености на култивираните гъби Познава технологията на производство на култивираните гъби

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Сравнява различните видове гъби • Отглежда видове култивирани гъби • Извършва растителнозащитни мероприятия и торене
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да спазва технологията на отглеждане на култивирани гъби
Резултат от учене 21.2:	Познава класификацията и ботаническите особености на диворастящите гъби
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава класификацията на диворастящите гъби • Описва ботаническите особености на диворастящите гъби • Описва начини за разпознаване на ядливи гъби и техните отровни двойници
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава видове диворастящи гъби • Изброява ботаническите особености на диворастящите гъби • Разпознава видове полезни диворастящи гъби и техните двойници
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да спазва технологията на беритба на диворастящи гъби
Резултат от учене 21.3:	Участва при изграждането на бази и производство на компост
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основни изисквания при изграждане на бази • Познава основни изисквания за производство на компост • Описва технологичния процес на отглеждане на култивирани гъби в производствени бази
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава технически планове по изграждане на бази за производство на култивирани гъби • Разпознава материалите за производство на компост • Изброява технологичните етапи в производството на култивирани гъби
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдение от ръководител да състави план за изграждане на база за производство на култивирани гъби и за производство на компост
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на производство на култивирани гъби • Дефинира биологични особености на диворастящите гъби За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно изпълнява възложените практически задачи във връзка с грижите през време на производството на култивирани гъби • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ 22

Наименование на единицата:	Агротехника и производство на билки, етеричномаслени и медоносни култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 22.1:	Познава билките и полага грижи за тяхното производство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява билките в България • Изброява основните грижи за производството на билки • Познава предназначението и лечебните свойства на билките в България
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава билките и знае тяхното предназначение • Извършва основните мероприятия през време на вегетацията им при естествено отглеждане • Извършва основните мероприятия през време на вегетацията им при

	<p>култивирано отглеждане</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изброява предназначението и лечебните свойства на билките в България
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да произвежда билки при спазване на технологията при тяхното естествено и култивирано отглеждане
Резултат от учене 22.2:	Познава етеричномаслените култури и полага грижи за тяхното производство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява видове етеричномаслени култури • Изброява основните грижи през време на вегетацията им • Описва основните изисквания към продукцията за получаване на високо качество
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава видове етеричномаслени култури • Извършва мероприятия през вегетацията им • Ефективно спазва технологичния процес на прибиране и добиване на качествена продукция
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да отглежда етеричномаслени култури при строго спазване на технологията
Резултат от учене 22.3:	Полага грижи за производство на медоносни култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява медоносни култури • Описва основните грижи по отглеждането на медоносни култури • Познава специфични изисквания на някои медоносни култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава медоносни култури • Извършва основни мероприятия по отглеждането на медоносни култури • Изброява специфични изисквания на някои медоносни култури
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да участва ефективно в производството на медоносни култури, като стриктно прилагане на етапите и процесите на технологията
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на производство на билки • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на производство на етеричномаслените култури • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на производство на медоносни култури За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно изпълнява възложените практически задачи във връзка с грижите през време на производството на билки, етеричномаслени и медоносни култури • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Растителна защита" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 23

Наименование на единицата:	Непаразитни и паразитни болести по растителните култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 23.1:	Разпознава непаразитните болести по растителните култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва болести и повреди, причинени от неблагоприятни почвени и атмосферни условия • Изброява видовете механични повреди по растителните култури • Познава методи за борба с непаразитните болести по растителните

	култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава болести и повреди, причинени от неблагоприятни почвени и атмосферни условия • Разпознава механичните повреди по растителните видове по външни белези • Изброява методи за борба с непаразитните болести по растителните култури
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере правилните методи за грижи в отглеждането на растителните култури, като точно прецени заболяването или повредата
Резултат от учене 23.2:	Разпознава основните болести, причинени от вируси, бактерии и гъби
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава бактериите и вирусите като причинители на болести по растенията • Запознат е с гъбите като причинители на болести по растенията • Изброява семепреносимите болести по растенията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вирусните и бактериалните болести по външни белези • Открива гъбите като причинители на болести по растенията по външни белези • Разпознава семепреносими болести по растенията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере правилните методи за грижи в отглеждането на растителните култури, като точно прецени причинителя на заболяването
Резултат от учене 23.3	Прилага методи за обеззаразяване на почвата и борба срещу паразитните болести
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява методите за обеззаразяване на почвата • Описва профилактичните и лечебни методи за борба с паразитните болести • Познава химичните методи за борба с паразитните болести • Запознат е с биологичните методи за борба с паразитните болести
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира методи за обеззаразяване на почвата • Разпознава профилактичните и лечебните методи за борба с паразитните болести • Използва биологични и химични методи за борба с паразитните болести

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере правилните методи за профилактика и лечение на растителните култури
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за повредите по растителните култури • Дефинира теоретични понятия за химични и биологични методи за растителна защита и тяхното въздействие • Дефинира теоретични понятия за мероприятията, необходими за обеззаразяване на почвата <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано изпълнява възложената практическа задача във връзка с разпознаване болестта или повредата на растението и избора на подходящ метод за лечение • Спазва времето за изпълнение на практическата задача

ЕРУ 24

Наименование на единицата:	Болести и неприятели по земеделските култури
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Растениевъд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3

Резултат от учене 24.1:	Познава основните болести и неприятели по земеделските култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните болести и неприятели по зърнено-житните и фуражните култури • Описва основните болести и неприятели по етеричномаслените и зеленчуковите култури • Познава основните болести и неприятели по овощните култури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава основните болести и неприятели по зърнено-житните и фуражните култури • Разпознава основните болести и неприятели по етеричномаслените и зеленчуковите култури • Разпознава основните болести и неприятели по овощните култури
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере правилните методи за грижи в отглеждането на земеделските култури, като точно прецени заболяването
Резултат от учене 24.2:	Прилага методи за борба с плевели, болести и неприятели по земеделските култури
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методите за унищожаване на плевелите • Познава видовете продукти за растителна защита • Описва въздействието на продуктите върху растителните култури • Дефинира правилното дозиране на различните продукти • Описва биологичната борба срещу неприятелите по растенията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя методите за борба с плевелите • Избира подходящи продукти за растителна защита • Дозира различните продукти за растителна защита • Прилага биологични методи срещу неприятелите по растенията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • В екип ефективно преценява метода и продуктите за максимална защита на растенията, съобразени със съвременните технологии и техники за отглеждане на земеделските култури
Резултат от учене 24.3	Работи с машини и апарати за растителна защита
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете машини и апарати за растителна защита • Описва начините за правилно съхранение на техниката

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва правилната употреба на различните апарати за растителна защита
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира подходящата техника за растителна защита • Използва техника за растителна защита по предназначение • Спазва изискванията за правилно съхранение на техника за растителна защита
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • В екип ефективно преценява метода и избира техниката за максимална защита на растенията
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за методи за борба с плевели, болести и неприятели по земеделските култури • Дефинира теоретични понятия за химични и биологични методи за растителна защита и тяхното въздействие • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите при работа с машини и апарати за растителна защита <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава проблем на заболяло растение • Вярно, точно и мотивирано разпознава болестта на растението и избира подходящия препарат • Спазва времето за изпълнение на практическата задача

4. Изисквания към материалната база

Обучението по теория се осъществява в специализирани учебни кабинети, а по практика - в учебни работилници и лаборатории или базови обекти (фирми).

4.1. Учебен кабинет

Обучението по теория се провежда в учебен кабинет или в зала. Учебният кабинет е оборудван с работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), работно място за обучаващия (работна маса и стол), учебна дъска, аудио-визуална техника, мултимедиен проектор и екран,

компютър за всеки обучаем с инсталирани програмни продукти, необходими за учебния процес, информационни табла, учебни видеофилми, интернет. Учебният процес е обезпечен с необходимата техническа документация и справочна литература.

4.2. Учебна база за обучение по практика

Практическото обучение се осъществява в учебни работилници, оранжерии, градини с трайни насаждения, на зелените площи на училището или общината, в производствени частни или държавни фирми, в семепроизводни стопанства, в научно-изследователски институти, университети, опитни станции и полетата към тях при предварително сключен договор за тази цел.

Базата за обучение по практика трябва да разполага със сбирки от различни материали (почви, семена, хербарии с растителни култури), различни видове инструменти (за предварителна подготовка на площите, за почвообработка, за бране и добиване на семена, плодове и резници, за изваждане и садене на фиданки, за засяване, за напояване).

Обучаващата институция трябва да притежава или да осигури на договорна основа необходимите машини, прикачен инвентар и съответни съоръжения за провеждане на обучението. Необходимо е обучаващата институция да притежава или да осигури: овощно насаждение, зеленчукова градина, гъбарник, компостна площадка, тютюнопроизводни площи, площи, на които се отглеждат етеричномаслени и медоносни култури; площи за производство на основните полски култури, семепроизводни участъци, машинно-тракторен парк с прикачен инвентар (плугове, дискови брани, сеялки, тороразпръсквачки, пръскачки, прашалки), сечива, техника за междуредови обработки и прибираща техника, инвентар за извършване на ръчни обработки на площите по подготовка на лехите, сеитба на семената и грижи за разсада - поливане, прашене и пръскане; демонстрационни материали от семена и торове, табла и демонстрационни материали за отделните видове растения и части от растения (хербарии), които да служат за разпознаване и обучение по време на учебния процес. Да има средства за визуализиране на отделните видове растения с цел опознаване и машини и съоръжения за поддържане на обработваемите площи. За обучението по овощарство трябва да има налична овощна градина, маточник и ръчен инвентар за резитба на овощните дръвчета, за пръскане, прашене, обработки и присаждане (ножици, косери, триони, овощарска замазка и лента, гръбни пръскачки и прашалки). При тютюнопроизводството и зеленчукопроизводството - полиетиленови тунели, оранжерии, парници и прилежащи площи за производство на разсад. При гъбопроизводството - гъбарник и компостна площадка, демонстрационни материали за запознаване с основните видове гъби и техниката по отглеждането им. За семепроизводството - питомник за сортоподдържане и семепроизводни участъци. За провеждане на практическото обучение по професията "Растениевъд" е необходимо да е налице и техника за прибиране, извозване и подготовка за съхранение на продукцията - касети, щайги, палети, платформи и извозваща техника.

Базата за обучение по практика трябва да отговаря на утвърдените норми за площ, обем и осветеност. Учебният процес трябва да бъде обезпечен с необходимите материали, техническа документация и справочна литература.

Обучаваните лица е необходимо да преминат практическо обучение през всички предвидени работни места, обзаведени с различните инструменти и съоръжения, включени в курса на обучение за усвояваната специалност.

Работните места трябва да отговарят на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд и да са обезпечени със съответните лични предпазни средства.

5. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по учебните предмети или модули от общата професионална подготовка имат лица с висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в **Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления**, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет

(ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация "учител", ако са придобили професионална квалификация по съответната специалност при условията и по реда на **Закона за професионалното образование и обучение**.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.